Sygn. akt I ACz 330/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Kaźmierska
Sędziowie:	SSA Artur Kowalewski (spr.) SSO Krzysztof Górski

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016 r., w S., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko L. A.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Koszalinie z dnia 25 marca 2016r., sygn. VI GNc 29/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

SSA A. Kowalewski SSA W. Kaźmierska SSO del. K. Górski

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 25 marca 2016r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Koszalinie zwrócił pozew wobec nieuiszczenia opłaty w wymaganej wysokości.

Podstawą powyższego rozstrzygnięcia były następujące okoliczności i wnioski: powódka w dniu 29 lutego 216r. wniosła o zasądzenie od L. A. 126.182,44 zł z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i przyznanie kosztów postępowania. Do pozwu dołączono dowód uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 1.000 zł. Pismem z 1 marca 2016r. wezwano powódkę do uiszczenia brakującej części opłaty od pozwu w wysokości 5.310 zł w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pozwu. Powódka odebrała wezwanie w dniu 10 marca 2016 r. W dniu 15 marca 2016 r. powódka wystosowała pismo do sądu, w którym ustosunkowała się do wezwania, wskazując że w niniejszej sprawie istnieje podstawa do zastosowania 13 ust. la ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.; dalej: u.k.s.c.) z uwagi na to, że dochodzone przez nią roszczenie wynika z czynności bankowej.

W ocenie Przewodniczącego, nie było podstaw do zastosowania, jak to uczyniła powódka, ust. la powołanego przepisu, ponieważ nie jest instytucją bankową, a fakt, że zawarła z bankiem umowę cesji wierzytelności nie jest równoznaczne z tym, że jej roszczenie wynika z czynności bankowej w rozumieniu ustawy - Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr 140, poz. 939 ze zm.; dalej: „u.p.b.”). Podniósł, że w uzasadnieniu do ustawy z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854) nie ma informacji jakoby powołany przepis miał odnosić się również do innych instytucji finansowych i służyć ochronie dłużników. W konsekwencji zarządzono

zwrot pozwu z uwagi na brak uiszczenia opłaty w pełnej wysokości, czyli w wysokości określonej stosownie do art. 13 ust. 1 u.k.s.c.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżyła strona powodowa w całości zarzucając mu naruszenie przepisu art. 13 ust. la u.k.s.c., poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy i uznanie, że strona powodowa winna uiścić opłatę sądową od pozwu w wysokości wyższej niż 1.000 zł. W oparciu o powyższy zarzut, powódka wniosła o:

1. uchylenie zarządzenia o zwrocie pozwu;

2. zasądzenie na rzecz strony powodowej od strony pozwanej zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych;

3. zwrot uiszczonej opłaty sądowej od zażalenia.

W uzasadnieniu przedłożonego zażalenia strona powodowa podniosła, że dochodzi roszczenia wynikającego z czynności bankowej jaką jest umowa kredytu nr (...) zawartej przez stronę pozwaną z bankiem (...) S.A. z siedzibą w W.. W ocenie powódki, źródłem dochodzonego przez nią roszczenia jest czynność bankowa, nie zaś umowa przelewu wierzytelności zawarta z pierwotnym wierzycielem pozwanej. W konsekwencji opłata od pozwu w niniejszej sprawie powinna zostać określona na kwotę 1.000 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie strony powodowej nie zasługiwało na uwzględnienie.

Niezbędnym w sprawie było ustalenie, czy roszczenie powódki wynikało z umowy rachunku bankowego jaką bank (...) S.A. zawarł z pozwaną, a więc czy dotyczyło czynności bankowej, czy też podstawą dochodzonego w tej sprawie roszczenia była wierzytelność powódki wobec pozwanej powstała na skutek zawarcia umowy przelewu wierzytelności przysługującej dotychczas bankowi. Od tej oceny zależała wysokość opłaty, jaką powódka zobowiązana był wnieść tytułem opłaty za pozew.

Podkreślić należy, że w Prawie bankowym ustawodawca nie zdecydował się na sformułowanie definicji pojęcia „czynność bankowa", jednakże w art. 5 u.p.b. zamieszczony został katalog, co należy rozumieć pod wskazanym pojęciem. Zgodnie z załączonym do pozwu wyciągiem z ksiąg rachunkowych strony powodowej wynika, że zobowiązanie dłużniczki L. A. wobec banku wynikało z umowy rachunku bankowego (k. 8). Tym samym za niezrozumiałe należy uznać twierdzenia, że podstawa dochodzonego roszczenia jest umowa kredytowa. Zgodnie natomiast z art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 u.p.b. jedną z czynności bankowych jest prowadzenie rachunków bankowych. To właśnie w tej czynności powódka dopatruje się podstawy dochodzonego roszczenia. Wbrew jednak argumentacji skarżącego, brak jest podstaw do uznania, że podstawą jej roszczenia była w istocie czynność bankowa w postaci umowy rachunku bankowego. Nie ulega wątpliwości, że źródłem roszczenia banku wobec pozwanej była czynność bankowa, a więc czynność dokonana przez L. A. z bankiem w postaci powyższej umowy, jednakże już roszczenie powódki nie wywodzi się z czynności bankowej, bowiem takiej strona powodowa z pozwaną nie dokonywała. Strona powodowa w istocie wywodzi swoje roszczenie z zawartej w dniu 21 lipca 2015r. umowy sprzedaży wierzytelności (k. 16 i n.).

Sąd Apelacyjny zauważa przy tym, że konstrukcja art. 5 ust. 1 u.p.b., w szczególności treść punktu 7. („wykonywanie innych czynności przewidzianych wyłącznie dla banku w odrębnych ustawach") pozwala na przyjęcie, że wymienione w tym przepisie czynności bankowe są czynnościami, które są „zarezerwowane" do wykonywania tylko dla banków. Czynności wskazane w omawianym przepisie wskazują na obszar działania, który jest charakterystyczny dla działalności prowadzonej przez banki. Zawarcie z bankiem umowy przelewu wierzytelności zgodnie z art. 92a u.p.b. nie pozwala na przyjęcie, że podstawą dochodzonego przez powódkę roszczenia jest również czynność bankowa. Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 5 u.p.b. nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych ma charakter czynności bankowej z zastrzeżeniem jednak gdy jest wykonywana przez bank. Jeżeli natomiast przedmiotowa czynność nie jest dokonywana

przez bank, a jedynie przez podmiot zajmujący się przejmowaniem wierzytelności bankowych, to nie ma podstaw do przyjęcia, że dokonanej przez powódkę czynności, jak w niniejszej sprawie, również przysługuje miano „czynności bankowej" i tym samym znajduje zastosowania regulacja z art. 13 ust. 1a u.k.s.c.

Nadto wskazać należy na ratio legis art. 13 ust. 1a u.k.s.c. Nowelizacja, która wprowadziła omawianą normę była konsekwencją uchylenia niektórych przepisów prawa bankowego, które dotyczyły bankowych tytułów egzekucyjnych (art. 96 – 98). Do czasu wprowadzenia przedmiotowej nowelizacji, banki miały ułatwioną możliwość dochodzenia swoich roszczeń, za pomocą właśnie bankowych tytułów egzekucyjnych i tym samym banki nie były zobligowane do dochodzenia swoich roszczeń na drodze sądowej. Po wprowadzeniu nowelizacji w życie, taki obowiązek po stronie banków powstał. Wprowadzając wyjątek od zasady, która została wyrażona w punkcie pierwszym przepisu art. 13 u.k.s.c. w przedmiocie wysokości opłaty stosunkowej przy roszczeniach majątkowych, intencją ustawodawcy było niewątpliwie złagodzenie ciężaru fiskalnego dla banków, które do tej pory były uprzywilejowane w prowadzeniu egzekucji roszczeń im przysługujących. Podkreślić należy, że art. 13 ust 1a u.k.s.c. jest wyjątkiem i tym samym nie ma podstaw do interpretowania go w sposób rozszerzający. Nadto, jak słusznie zauważył Przewodniczący w Sądzie Okręgowym, w uzasadnieniu do ustawy z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854) nie ma informacji jakoby powołana regulacja miała zastosowanie wobec innych podmiotów niż instytucje bankowe. Argument strony powodowej, że celem nowelizacji było polepszenie sytuacji pozwanych, ponieważ w sytuacji pozytywnego rozpatrzenia pozwu będą w mniejszej wysokości obciążeni zwrotem kosztów procesu, jest nieuzasadniony.

Jak trafnie wskazał Przewodniczący, zgodnie z treścią art. 13 ust. 1a u.k.s.c. tylko w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe, opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1.000 zł. Natomiast opłata od pozwu w tej sprawie, którą nie dochodzono roszczenia wynikającego z czynności bankowej, została prawidłowo wyliczona przez Sąd pierwszej instancji na kwotę 6.310 zł (126.183 zł x 5%). Nieuiszczenie opłaty stosunkowej jest brakiem fiskalnym, o którym mowa w art. 130 § 1 k.p.c. W sytuacji gdy strona występowała reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie i wniosła nieopłacone w odpowiedniej wysokości pismo, wówczas przewodniczący powinien zwrócić pismo stronie w trybie art. 130^2 § 1 k.p.c. Niemniej Przewodniczący w Sądzie pierwszej instancji wezwał do uzupełnienia braku fiskalnego pozwu, które zostało stronie powodowej doręczone w dniu 10 marca 2016r. (k. 70), a termin upłynął z dniem 17 marca 2016r. Powódka poza złożeniem w tym terminie pisma procesowego (k. 71 i n.), nie uczyniła zadość wezwaniu poprzez uiszczenie opłaty sądowej w wymaganej wysokości. Ostatecznie zatem prawidłowo zarządzono zwrot pozwu z uwagi na brak fiskalny uniemożliwiający nadanie pozwu dalszego biegu.

Mając to na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 398 k.p.c. oddalił zażalenie jako nieuzasadnione, o czym orzekł w sentencji.

SSA A. Kowalewski SSA W. Kaźmierska SSO del. K. Górski